

Dotační strategie

Královéhradeckého kraje

2010 - 2013

Priority – Opatření - Aktivita

aktualizace - září 2011

Obsah

Úvod.....	3
Globální cíl.....	4
Priority dotační strategie Královéhradeckého kraje	4
Priorita A. Regionální rozvoj a venkov	5
Opatření I. Obnova a rozvoj venkovského prostoru	6
Opatření II. Podpora projektů a regionálního rozvoje.....	8
Opatření III. Rozvoj cyklodopravy na území kraje.....	9
Priorita B. Cestovní ruch a kultura	10
Opatření I. Rozvoj turistické infrastruktury	11
Opatření II. Koncepce, marketing a koordinace v oblasti cestovního ruchu	12
Opatření III. Zachování kulturního dědictví	13
Opatření IV. Rozvoj kulturních aktivit	14
Priorita C. Podnikání.....	16
Opatření I. Rozvoj spolupráce veřejného a podnikatelského sektoru na krajské úrovni	17
Opatření II. Podpora a propagace regionálního podnikatelského sektoru	17
Opatření III. Podpora výzkumu, vývoje a inovací	18
Priorita D. Životní prostředí	20
Opatření I. Vodní hospodářství a staré ekologické zátěže	21
Opatření II. Odpadové hospodářství a kvalita ovzduší	22
Opatření III. Ochrana přírody a krajiny	24
Opatření IV. Zemědělství a lesnictví.....	25
Opatření V. Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta	25
Priorita E. Školství a volnočasové aktivity	27
Opatření I. Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže	28
Opatření II. Prevence rizikového chování	29
Opatření III. Podpora vzdělávání	30
Opatření IV. Podpora sportu a tělovýchovy	31
Priorita F. Sociální oblast	32
Seznam zkratk	33

Úvod

Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2010 – 2013 se zaměřuje na vybrané tematické oblasti, které jsou podporovány Královéhradeckým krajem formou vyhlášených dotačních programů, případně jinými způsoby. O podporu z těchto programů má možnost se ucházet žadatel na základě předem definovaných podmínek. Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2010 - 2013 obsahuje cíle a priority Královéhradeckého kraje pro střednědobý horizont do roku 2013. Cílem je efektivní využití prostředků kraje a maximální snaha využít podpory z prostředků Evropské unie tak, aby byla eliminována duplicita a vzájemné překryvy mezi zdroji.

Dotační strategie byla připravována ve spolupráci s dotčenými odbory krajského úřadu a projednávána na jednáních pracovní skupiny k dotační strategii. Tvorbě strategické části předcházely rozsáhlé analytické práce, které tvoří samostatné dokumenty (Analýza dotačních a grantových programů Královéhradeckého kraje v období 2004 – 2008, Analýza čerpání finančních prostředků z fondů EU v Královéhradeckém kraji v období 2004 – 2008, Vyhodnocení dotazníkových šetření v rámci Analýzy dotačních titulů Královéhradeckého kraje) a četná pracovní jednání na odborech KÚ Královéhradeckého kraje. Navržené zaměření bylo projednáváno v jednotlivých výborech zastupitelstva. Aktualizace Dotační strategie KHK 2010 – 2013 byla zpracována v září 2010.

Dotační strategie Královéhradeckého kraje 2010-2013 je řešena v následující struktuře:

- **Globální cíl**
- **Priority**

Každá priorita je v předloženém materiálu rozpracována do těchto úrovní:

- **Cíl**
- **Opatření**
- **Vymezení opatření**
- **Zdůvodnění opatření**
- **Aktivita**

Na Dotační strategii Královéhradeckého kraje 2010 – 2013 navazují roční akční plány a Zásady poskytování finanční podpory z prostředků rozpočtu Královéhradeckého kraje fyzickým nebo právnickým osobám vyvíjející veřejně prospěšnou činnost na území kraje.

Globální cíl

EFEKTIVNÍ VYUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI
S CÍLEM NAPLNĚNÍ VIZE KRAJE:

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ, MÍSTO PRO KVALITNÍ ŽIVOT¹

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ JAKO ATRAKTIVNÍ, DYNAMICKÝ, EKONOMICKY SILNÝ A
SOCIÁLNĚ STABILNÍ REGION S VYSOKOU ŽIVOTNÍ ÚROVNÍ SROVNATELNOU S
VYSPĚLÝMI REGIONY SJEDNOCENÉ EVROPY A S RESPEKTOVÁNÍM ZÁSAD TRVALE
UDRŽITELNÉHO ROZVOJE A S ÚCTOU K TRADICÍM

Priority dotační strategie Královéhradeckého kraje

- A. REGIONÁLNÍ ROZVOJ A VENKOV
- B. CESTOVNÍ RUCH A KULTURA
- C. PODNIKÁNÍ
- D. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
- E. ŠKOLSTVÍ A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY
- F. SOCIÁLNÍ OBLAST

¹ Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2007-2015

Priorita A. Regionální rozvoj a venkov

Cíl: Podporovat aktivity přispívající ke zvýšení přitažlivosti a kvality života na venkově a posílení atraktivity území v souladu s principy udržitelného rozvoje

Oblast regionálního rozvoje a rozvoje venkovských oblastí je jedním ze stěžejních témat, které podporuje EU prostřednictvím strukturálních fondů. Priorita A. Dotační strategie Královéhradeckého kraje je svým tematickým zaměřením způsobilá k podpoře z několika operačních programů. Komplexní rozvoj regionu zahrnuje celou řadu aktivit, které zasahují do mnoha oblastí, samotný regionální rozvoj je primárně podporován následujícími OP:

- *Integrovaný operační program (prioritní osa 5)*
- *Regionální operační program NUTS II SV (průřezově prioritní osy 1,2,3)*
- *Program rozvoje venkova ČR 2007-13 (podpora opatření zaměřených na rozvoj venkovských oblastí a zvýšení kvality života na venkově)*
- *Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko (podpora opatření zaměřených na periferní venkovské oblasti Královéhradeckého kraje)*

Přesto existuje v rámci priority A. celá řada aktivit, na které nelze čerpat podporu z fondů EU. Na tyto aktivity se primárně zaměří podpora z Dotační strategie Královéhradeckého kraje.

Tato priorita má vazbu na následující priority a specifické cíle SRK 2007-2015:

III. Priorita Venkov a zemědělství

- A) Zvýšení přitažlivosti venkovských oblastí zlepšením kvality a dostupnosti služeb*
- B) Zlepšení využití místního ekonomického potenciálu na venkově*
- C) Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a péče o krajinu jako stabilizujícího prvku venkova*
- D) Podpora zavádění moderních metod plánování pro udržitelný rozvoj*

IV. Priorita Infrastruktura

- A) Zkvalitnění a rozvoj technické infrastruktury, ochrana osob a majetku*
- B) Rozvoj dopravní dostupnosti a obslužnosti území*
- C) Zvýšení kvality bydlení a zlepšení vzhledu měst a obcí*
- D) Zlepšení stavu a ochrany životního prostředí*

Venkovské oblasti Královéhradeckého kraje se vyznačují značnou rozdílností nejen z hlediska atraktivity pro život, ale také z hlediska dynamiky a síly sociálněekonomického rozvoje. Venkovské obce v zázemí velkých měst mnohdy nabírají v posledních letech na atraktivitě zejména z pohledu bydlení. Stávají se vyhledávanými lokalitami pro novou výstavbu, čímž zvětšují svoji velikost jak zastavěným územím, tak populačně. Tyto suburbanizační tendence s sebou ovšem přinášejí i řadu problémů a situací, které je potřeba řešit. K největším problémům patří nedostatečná dopravní infrastruktura a obslužnost, zvyšují se požadavky na občanskou vybavenost a služby. Suburbanizace přispívá rovněž k nárůstu dopravy v každodenní dojížděce. Venkovské obce ve větších vzdálenostech od velkých města se naopak velmi často musí řešit opačné problémy. Obce se potýkají s nedostatkem pracovních příležitostí, s nízkou kvalitou služeb a občanské vybavenosti a zhoršenou dopravní dostupností což vede k vyliďňování a odchodu zejména mladých lidí do měst či jejich blízkého okolí. Demografická struktura obyvatel těchto obcí se postupně zhoršuje, dochází především k úbytku obyvatel a stárnutí populace.

Pro rozvoj venkovského prostoru Královéhradeckého kraje je důležité soustředit podporu především ekonomickým a sociálním směrem, ovšem plně s respektováním tradičních hodnot venkova, udržitelného rozvoje a se zachováním životního prostředí.

Kvalitu a atraktivitu venkova je možné zvýšit především podporou do zkvalitnění infrastruktury a to nejen dopravní, ale i občanské. Dopravní dostupnost venkova je jedním z rozhodujících faktorů pro zvýšení atraktivity z pohledu bydlení. Kvalitní občanská vybavenost a dostatečné služby jsou dalšími aspekty, které podmiňují spokojený život zdejších obyvatel.

Tato priorita je zacílena na podporu výše uvedených rozvojových směrů a je územně zaměřena především do venkovských oblastí Královéhradeckého kraje. Důraz bude kladen na komplexní a vyvážený rozvoj venkova s posílením kvality života a atraktivity území. Zásadou je zachování tradičního rázu venkovského prostoru a respektování vyváženého rozvoje regionu. Komplexní rozvoj regionu může být efektivní, pokud je zastřešen mnohostranným a mnohovrstevným partnerstvím, které přináší tolik potřebný synergický efekt zasahující do všech oblastí rozvoje. Přínosná je podpora „aktivní“ spolupráce občanského sektoru (nevládního neziskového sektoru, veřejnosti), veřejné správy a podnikatelského sektoru.

Opatření priority A. Regionální rozvoj a venkov:

OPATŘENÍ I. OBNOVA A ROZVOJ VENKOVSKÉHO PROSTORU

OPATŘENÍ II. PODPORA PROJEKTŮ A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

OPATŘENÍ III. ROZVOJ CYKLODOPRAVY NA ÚZEMÍ KRAJE

Opatření I. Obnova a rozvoj venkovského prostoru

Vymezení:

V rámci Královéhradeckého kraje jsou od 1.1.2011 pro potřeby Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje a Programu rozvoje Královéhradeckého kraje 2011-2013 vymezeny venkovské a městské obce. Venkovská obec je definována jako obec s počtem obyvatel do 2 000 obyvatel (dle ČSÚ k 1.1.2010). Tato varianta zohledňuje pouze velikost obce dle počtu obyvatel, není brán zřetel na hustotu osídlení, na statut obce a jiné charakteristiky či ukazatele. Do venkova je tak zařazeno celkem 405 obcí. Ostatních 43 obcí je definováno jako městské obce. Venkovské území tak zahrnuje 74,8% celkové plochy Královéhradeckého kraje a žije v něm 32,1% všech obyvatel.

Toto opatření je zaměřeno právě na obnovu a rozvoj venkovských oblastí Královéhradeckého kraje a na podporu subjektů působících na venkově včetně jimi realizovaných projektů. S tím souvisí i pořízení, aktualizace a digitalizace územních plánů obcí na území celého Královéhradeckého kraje. Každá obec pro potřeby realizace investičních projektů a rozvoje svého územního obvodu a dle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu by měla mít zpracovaný a aktualizovaný územní plán obce. V rámci opatření budou podporovány komplexní úpravy a revitalizace veřejných prostranství na venkově, výstavba rekonstrukce, oprava objektů občanské vybavenosti, drobných památek a ostatní občanské infrastruktury ve venkovských obcích. Opatření je také zaměřeno na podporu spolupráce a integrace venkovských subjektů a regionálních aktérů včetně realizace společných projektů a akcí, jejichž obsahem je zajištění základních funkcí těchto společenství a zvyšování soudržnosti občanů se svým regionem či obcí. Jedná se především o dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny a nestátní neziskové organizace.

Zdůvodnění:

Venkov v celoevropském pojetí prochází v současné době určitými změnami, ať už se jedná o diverzifikaci zemědělství a venkovského hospodářství, tak o nový pohled na celkový a kvalitnější život na vesnici. Proto je třeba maximálně využít potenciál, který venkovský prostor obyvatelům kraje do budoucna nabízí. K tomuto účelu existují v ČR i přímo v kraji různé podpůrné prostředky včetně možnosti získání finančních dotací. V současné době mohou venkovské subjekty využívat prostředky strukturálních fondů (ERDF a ESF) a prostředky EAFRD v několika operačních programech. Největší podíl prostředků pro Královéhradecký kraj je soustředěn v Regionálním operačním programu NUTS II Severovýchod a v Programu rozvoje venkova ČR. Venkovské subjekty, které nedosáhnou z určitých důvodů na tyto finanční prostředky z EU, mohou požádat o dotaci na své projekty či aktivity z jednotlivých každoročně vypisovaných dotačních či grantových programů Královéhradeckého kraje, ale hlavně z územně zaměřeného Programu obnovy venkova (POV). Program obnovy venkova Královéhradeckého kraje věcně navazuje na Program obnovy vesnice projednaný vládou České republiky dne 29. května 1991 a usnesení vlády České republiky č. 730 ze dne 11. listopadu 1998, kterým byl novelizován Program obnovy venkova. POV KHK naplňuje cíle prioritní oblasti III Venkov a zemědělství Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2007-15.

Aktivita:**1. Pořízení a změny územních plánů venkovských obcí**

Vymezení podporovaných činností:

- *pořízení, aktualizace a digitalizace územních plánů obcí do 1000 obyvatel*

2. Podpora rozvoje území venkovských obcí

Vymezení podporovaných činností:

- *výstavba, komplexní úprava, rekonstrukce, oprava nebo instalace následujících typů objektů: místní komunikace, chodníky, veřejné osvětlení, autobusové zastávky, dopravní značení (reflexní) dopravní zařízení (dopravní značky), retardéry, hlásiče rychlosti, lavičky, altánky, odpadkové koše, stojany na kola (tzv. mobiliář), obnova a zřizování veřejné zeleně, obnova a zřizování vodotečí, požární nádrže, demolicе nevyužívaných objektů*

3. Obnova a údržba staveb, drobných památek a vybavenosti obcí

Vymezení podporovaných činností:

- *výstavba, rekonstrukce či oprava nebo dovybavení následujících typů objektů: základní a mateřské školy, školská zařízení, zdravotní a sociální zařízení, kulturní a tělovýchovná zařízení, hřiště, sportoviště, hasičské zbrojnice, veřejný rozhlas, sakrální stavby, hřbitovy, drobná architektura, radnice, obecní úřady, válečné hroby a pietní místa*

4. Spolupráce a integrace venkovských subjektů

Vymezení podporovaných činností:

- *realizace integrovaných projektů mikroregionů*
- *podpora činnosti svazků obcí*
- *podpora činnosti místních akčních skupin*
- *podpora spolkové činnosti*

Opatření II. Podpora projektů a regionálního rozvoje

Vymezení:

Opatření je zaměřeno na podporu realizace či přípravu projektů a žádostí o podporu. (ve formě půjček, dotací či kofinancování,...). Důraz je kladen na projekty financovatelné ze strukturálních fondů EU nebo jiných evropských fondů, popř. finančních mechanismů. V rámci tohoto opatření mohou příjemci čerpat dotaci na pokrytí části úroků z úvěrů, s jejichž pomocí byl pořízen majetek žadatelů nebo byly vybudovány objekty technické infrastruktury. Prostředky tohoto opatření jsou také určeny na rozšiřování a zkvalitňování nabídky vzdělávacích a poradenských aktivit subjektů působících v oblasti regionálního rozvoje s důrazem na oblast venkova, včetně nabídky využívající současných informačních technologií. Opatření je taktéž zaměřeno na rozvoj dvou a vícestranných mezinárodních kontaktů na bázi reciprocity. Vztahuje se na již navázanou nebo nově navazovanou spolupráci v rámci projektů samostatně organizovaných obcemi a neziskovými subjekty. Součástí je nejen podpora akcí a aktivit se zahraniční účastí, ale i projektů zaměřených na vzájemnou výměnu zkušeností, prezentaci a reprezentaci regionů a Královéhradeckého kraje v zahraničí.

Zdůvodnění:

Cílem tohoto opatření je efektivně a účelně podporovat aktivity, zaměřené na samotnou přípravu a realizaci projektů včetně vzdělávacích a poradenských služeb pro regionální aktéry a mezinárodní spolupráce těchto subjektů reprezentující celý Královéhradecký kraj v zahraničí. Náplní opatření je zkvalitnění a urychlení procesů přípravy, popř. realizace projektů podporovaných především ze strukturálních fondů EU nebo z jiných evropských fondů a finančních mechanismů a žádostí o podporu z uvedených zdrojů. Dalším cílem je navázání, udržení a rozvoj mezinárodní spolupráce neziskových subjektů a obcí a podpora mezinárodní prezentace Královéhradeckého kraje.

Aktivita:

1. Podpora přípravy a realizace projektů

Vymezení podporovaných činností:

- *pokrytí části úroků z úvěrů, s jejichž pomocí byl pořízen majetek žadatelů nebo byly vybudovány objekty technické infrastruktury*
- *podpora realizace či přípravy projektů a žádostí o podporu ve formě půjček, dotací či kofinancování*

2. Vzdělávání a poradenství regionálních aktérů

Vymezení podporovaných činností:

- *rozšiřování a zkvalitňování nabídky vzdělávacích a poradenských aktivit v oblasti regionálního rozvoje s důrazem na oblast venkova*

3. Mezinárodní spolupráce a prezentace

Vymezení podporovaných činností:

- *akce konané na území Královéhradeckého kraje s mezinárodním významem: společné akce se zahraničními partnery v oblasti společného setkávání občanů (výměnné pobyty), výměny zkušeností (výměnné stáže), volnočasových aktivit (setkávání zájmových organizací apod.), kultury (hudební, divadelní či filmové festivaly apod.) a sportu (sportovní turnaje na profesionální i amatérské úrovni), které se uskuteční na území Královéhradeckého kraje*
- *akce konané mimo území České republiky: společné akce se zahraničními partnerskými organizacemi či obcemi v oblasti společného setkávání občanů (výměnné pobyty), výměny zkušeností (výměnné stáže), volnočasových aktivit*

(setkávání zájmových organizací apod.), kultury (hudební, divadelní či filmové festivaly apod.) a sportu (sportovní turnaje na profesionální i amatérské úrovni), které se uskuteční v zahraničí

Opatření III. Rozvoj cyklodopravy na území kraje

Vymezení:

V rámci opatření bude podporována realizace projektů, které jsou v souladu s Krajskou koncepcí cyklodopravy Královéhradeckého kraje nebo na ni bezprostředně významně navazují. Jedná se o zpracování projektové dokumentace a následnou realizaci cyklostezky nebo cyklotrasy včetně doprovodné infrastruktury. Do vymezení tohoto opatření patří také související podpora provozu cyklobusů zajišťujících přepravu cykloturistů i turistů na území turistických regionů v Královéhradeckém kraji včetně česko-polského příhraničí a propagace tohoto typu přepravy.

Zdůvodnění:

Cílem opatření je zkvalitnit a rozšířit možnosti cyklodopravy na území celého Královéhradeckého kraje se zaměřením na rekreační nebo terénní cyklistiku, využití volného času a podporu zdravého stylu života, ale i na nemotorovou a bezpečnou dopravu do zaměstnání či škol včetně souvisejícího zázemí a značení těchto cyklotras či cyklostezek. Součástí komplexní nabídky cestovního ruchu na území kraje je třeba podporovat přepravní možnosti pro cykloturisty i turisty hromadnými dopravními prostředky na území turistických regionů Královéhradeckého kraje s návazností na sousední kraje.

Aktivita:

1. Rozvoj cyklostezek a cyklotras včetně infrastruktury pro cyklistiku

Vymezení podporovaných činností:

- *zpracování prováděcí projektové dokumentace na realizaci cyklostezky*
- *vlastní realizace cyklostezky nebo cyklotrasy*
- *realizace infrastruktury pro cykloturistiku*
- *realizaci značení cyklostezky nebo cyklotrasy*

2. Podpora provozu cyklobusů v turistických regionech

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora provozu cyklobusů zajišťujících přepravu cykloturistů i turistů na území turistických regionů včetně propagace tohoto typu přepravy*

Priorita B. Cestovní ruch a kultura

Cíl: Podporovat aktivity směřující k zachování kulturních hodnot kraje a k rozvoji kulturního a společenského života v kraji, k posílení pozice cestovního ruchu v rámci trávení volného času a zvýšení podílu cestovního ruchu jako hospodářského sektoru

Cestovní ruch a kultura mají stěžejní význam pro zvýšení ekonomické prosperity Královéhradeckého kraje. V rámci strukturálních fondů EU jsou tyto aktivity podporovány průřezově několika operačními programy:

- *Regionální operační program NUTS II SV (prioritní osa 3)*
- *Program rozvoje venkova ČR 2007-13 (osa III)*
- *OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko*
- *Integrovaný operační program (prioritní osa 4)*

I v rámci této priority lze nalézt celou řadu aktivit (především z oblasti kultury), které nespadají ani pod jeden z výše jmenovaných dotačních titulů. Pro tyto aktivity bude určena podpora z priority B. Cestovního ruchu a kultura.

Tato priorita má vazbu na následující priority a specifické cíle SRK 2007-2015:

I. Priorita Podnikání a zaměstnanost

E) Zvýšení podílu cestovního ruchu na ekonomické prosperitě regionu

II. Priorita Lidské zdroje

F) Rozvoj komunitního a kulturního života

Královéhradecký kraj disponuje značným potenciálem v oblasti cestovního ruchu spočívajícím ve velkém množství přírodních, kulturních a historických památek a zajímavostí. Nezbytným předpokladem efektivnějšího využití potenciálu kraje pro cestovní ruch je dostatečná nabídka kvalitních služeb a produktů cestovního ruchu ze strany poskytovatelů, ať už ve vlastnictví veřejném či soukromém, která by umožnila zvýšit atraktivitu regionu a tím návštěvnost a tržby subjektů poskytujících služby související s cestovním ruchem. Důležitým faktorem rozvoje cestovního ruchu je i využití velké nabídky kulturních a společenských akcí a jejich zařazování do produktů cestovního ruchu. Vhodným nástrojem pro efektivní využití stávajících zdrojů jsou moderní informační systémy, umožňující soustředit nabídku od různých poskytovatelů služeb.

Pro rozvoj těchto aktivit je velmi důležité funkční partnerství soukromého a veřejného sektoru, které umožní vypracovat společnou nabídku, soustředit zdroje a využít tak synergie ze společného postupu. Cestovní ruch je důležitou oblastí tvorby pracovních míst zejména ve venkovských oblastech, které nemohou nabídnout obdobné možnosti kulturního a společenského vyžití jako města a jejich okolí. Cestovní ruch tak významnou měrou přispívá k ekonomickému rozvoji venkovských oblastí, čímž se podílí na stabilizaci osídlení a přispívá k celkovému vyváženému rozvoji kraje.

Jednou z aktivit, vedoucí ke splnění tohoto cíle může být podpora místních historických, kulturních, společenských tradic a kulturních a sportovních aktivit. Také podpora kulturních služeb a profesionálních kulturních aktivit má v regionech významnou roli. Vytváření kvalitního zázemí pro kulturní a společenský život v obcích je podmínkou pro splnění nastavených cílů. Kultura podmiňuje celkovou kvalitu života v obcích, neboť je součástí podmínek stability společnosti. Je zdrojem zábavy, předmětem volnočasových aktivit, plní zejména poznávací, identifikační a vzdělávací funkce.

Opatření priority B. Cestovní ruch a kultura:***OPATŘENÍ I. ROZVOJ TURISTICKÉ INFRASTRUKTURY******OPATŘENÍ II. MARKETING A KOORDINACE V OBLASTI CESTOVNÍHO RUCHU******OPATŘENÍ III. ZACHOVÁNÍ KULTURNÍHO DĚDICTVÍ******OPATŘENÍ IV. ROZVOJ KULTURNÍCH AKTIVIT******Opatření I. Rozvoj turistické infrastruktury*****Vymezení:**

Opatření je zaměřeno na takové aktivity, jejichž financování z jiných zdrojů by bylo problematické a tematicky navazuje na dřívější dotační programy Královéhradeckého kraje v oblasti infrastruktury cestovního ruchu. Jedná se především o budování a značení turistických tras různého účelu a charakteru. Trvalou údržbu vyžaduje tradičně hustá síť tras pro pěší turistiku. V lokalitách, kde je příhodný terén a stávající či vznikající zázemí pro zimní sporty, je zapotřebí budovat a rozšiřovat lyžařské běžecké trasy. Síť naučných stezek v jednotlivých lokalitách i napříč regionem propojují kulturní a sportovně rekreační náplň cestovního ruchu. V širším měřítku je také na vzestupu oblíbenost hipoturistiky, agroturistiky, ekoagroturistiky, geoturistiky a dalších forem cestovního ruchu. Značení turistických cílů přírodního i kulturně-historického charakteru jednotným způsobem podél tranzitních komunikací může napomoci cestovnímu ruchu v dané lokalitě i zlepšovat image regionu jako celku.

Zdůvodnění:

Zvýšení úrovně doplňkové infrastruktury, zkvalitnění, vzájemné napojení a informační provázání sítí turistických tras je podmínkou pro udržení konkurenceschopnosti regionu v oblasti cestovního ruchu. Královéhradecký kraj nabízí ideální podmínky pro pěší turistiku, cykloturistiku, disponuje množstvím kulturních a přírodních zajímavostí pro poznávací a naučné trasy a množstvím lokalit vhodných pro zimní sporty. V posledních letech se významně rozvíjí také nové formy turistiky – hipoturistika, agroturistika a další. Infrastruktura pro tyto formy cestovního ruchu se teprve rodí, proto je žádoucí soustředěná podpora jejího budování. Také zlepšující se dostupnost turisticky atraktivních míst a památek přispívá ke stabilní struktuře cestovního ruchu.

Aktivity:**1. Budování turistických tras**

Vymezení podporovaných činností:

- *projektování, budování a údržba naučných stezek*
- *budování, údržba a značení tras pro pěší turistiku*
- *budování, údržba a značení tras pro hipoturistiku*

2. Podpora rozvoje infrastruktury pro zimní sporty

Vymezení podporovaných činností:

- *budování, úprava a značení lyžařských běžeckých tras*

3. Podpora rozvoje doprovodné infrastruktury

Vymezení podporovaných činností:

- *obnova, budování a údržba doprovodné infrastruktury*

4. Podpora rozvoje turistické dopravní infrastruktury a značení turistických cílů

Vymezení podporovaných činností:

- *značení a údržba turistických cílů při komunikacích*

Opatření II. Koncepce, marketing a koordinace v oblasti cestovního ruchu

Vymezení:

Účelem tohoto opatření je zefektivnění stávajících systémů marketingu a koordinace rozvoje cestovního ruchu. Podpora v rámci tohoto opatření se týká zajištění činnosti destinačního managementu, realizace partnerství v cestovním ruchu a podpory propagačních a marketingových aktivit v této oblasti. Nedílnou součástí je rovněž podpora budování, rozvoje a vzájemného propojování informačních systémů v turistických regionech na území Královéhradeckého kraje, zejména v podobě podpory fungování turistických informačních center. V rámci níže uvedených aktivit budou také podpořeny projekty zaměřené na zpracování různých podkladových materiálů analytického nebo koncepčního charakteru nezbytných pro plánování v oblasti rozvoje cestovního ruchu. Opatření je také zaměřeno na podporu vzdělávání, které povede ke zvýšení kvalitu poskytovaných služeb v oblasti cestovního ruchu. V rámci tohoto opatření lze také dosáhnout významného rozvojového efektu pomocí níže uvedených „měkkých“ forem podpory zejména ve venkovských oblastech a na území s diverzifikovaným potenciálem ekonomického rozvoje.

Zdůvodnění:

Mezi silné stránky Královéhradeckého kraje patří značný přírodní potenciál a atraktivní území s dobrými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, pestrost různých typů krajiny a atraktivních přírodních lokalit, bohaté kulturně-historické dědictví regionu, jedná se o oblast vhodnou pro celoroční rekreační pobyty i nejrůznější sportovní aktivity. Potenciál cestovního ruchu v Královéhradeckém kraji však není zcela využit mimo jiné také v důsledku nesystémové koordinace a neefektivní propagace, neodpovídající skladby a kvality turistických produktů a informačních služeb. Na úrovni kraje je nezbytné zajistit určitý standard těchto služeb, neboť jejich kvalita přispívá ke zvýšení atraktivity území a zároveň k nárůstu příjmů z cestovního ruchu. Postupnému zdokonalování těchto systémů by měla pomoci podpora prostřednictvím dotačních programů Královéhradeckého kraje, zejména v oblastech, které jsou problematicky financovatelné z jiných zdrojů. Společný marketing a koordinace projektů cestovního ruchu na území Královéhradeckého kraje může vést k významnému synergickému rozvojovému efektu v rámci různých zainteresovaných subjektů.

Aktivita:

1. Podpora tvorby turistických produktů a programů

Vymezení podporovaných činností:

- *tvorba turistických produktů*

2. Koncepční a analytická činnost v oblasti cestovního ruchu

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora vypracování projektů a studií v oblasti cestovního ruchu*
- *monitoring a statistická šetření*

3. Podpora činností TIC, organizací cestovního ruchu a jejich pracovníků

Vymezení podporovaných činností:

- podpora činnosti turistických informačních center a jejich technického vybavení
- podpora činnosti organizací cestovního ruchu v turisticky významných územích/regionech/oblastech
- vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu

4. Marketingové aktivity, propagační a ediční činnost v oblasti cestovního ruchu

Vymezení podporovaných činností:

- pořádání prezentačně-propagačních akcí v oblasti cestovního ruchu
- podpora ediční činnosti v oblasti cestovního ruchu
- podpora dalších marketingových aktivit (prezentace v médiích apod.)

5. Podpora kvality služeb v cestovním ruchu

Vymezení podporovaných činností:

- stáže studentů škol gastro, hotelových a cestovního ruchu

6. Informační systém

Vymezení podporovaných činností:

- informační a rezervační systémy
- plnění a aktualizace turistického portálu/datového skladu

Opatření III. Zachování kulturního dědictví**Vymezení:**

Opatření je zaměřeno na rekonstrukci památkově chráněných objektů a jiných nemovitých objektů historické hodnoty, které nejsou kulturní památkou a nacházejí se na území památkové rezervace, památkové zóny a památkového ochranného pásma. Významný podíl mezi těmito památkami tvoří sakrální objekty. Dalším předmětem podpory bude revitalizace a restaurace umělecko-řemeslných děl různého charakteru, včetně historicky cenných technických zařízení. Výjimečnou pozici mezi těmito zařízeními tvoří mimo jiné řada soustav historických varhan, jejichž současný stav je obvykle velmi špatný. V neposlední řadě by mělo být také podpořeno budování muzejních expozic různého rozsahu a zaměření.

Zdůvodnění:

Podobně jako v ostatních regionech České republiky, i v Královéhradeckém kraji je mnohdy alarmující stavební a technický stav nepřehledného množství kulturních a historických památek i dalších objektů vyznačujících se vysokou řemeslnou či kulturní hodnotou. Nejedná se pouze o stavby, ale i o jejich technické vybavení či mobiliář. Množství takovýchto předmětů je také nevhodně uloženo a není zpřístupněno široké veřejnosti, ačkoli pro to splňují všechny předpoklady. Zachování těchto hodnot je nezbytností nejen pro kulturní a historické povědomí celé společnosti, ale i pro rozvoj vzdělanosti, rozvoj cestovního ruchu, kulturních a duchovních aktivit obyvatel. Z těchto důvodů je žádoucí nepřetržitá podpora rekonstrukcí, revitalizací a zpřístupňování všech těchto objektů.

Aktivity:**1. Obnova památkového fondu**

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora obnovy a údržby kulturních památek a dále objektů, které nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci, památkové zóně či ochranném pásmu jiné památky*

2. Podpora objektů historické hodnoty a umělecko-řemeslných děl, které nejsou kulturní památkou a nenacházejí se na území památkové rezervace, památkové zóny a památkového ochranného pásma

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora obnovy objektů, na které se nevztahuje program určený na obnovu památkového fondu*

3. Obnova historických varhan

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora obnovy (záchrany) historických varhan, které ve většině případů nejsou prohlášenými kulturními památkami.*

4. Podpora budování nových muzejních expozic

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora pro vybudování nových muzejních expozic, a to zejména v malých muzeích a památnících provozovaných městy, obcemi nebo občanskými sdruženími*

Opatření IV. Rozvoj kulturních aktivit**Vymezení:**

Toto opatření se soustředí na podporu široké škály kulturních aktivit v obcích a regionech Královéhradeckého kraje. Může se jednat o různé umělecké produkce, lidové slavnosti, vzpomínkové akce, dobročinné akce atd. Podpora ze strany Královéhradeckého kraje bude spočívat zejména ve finanční výpomoci organizátorům akce, kteří často v rámci dobrovolných iniciativ vyvíjejí značné úsilí pro realizaci těchto podniků, přičemž nedostatek financí bývá jejich nejčastějším problémem. Dále se toto opatření také soustředí na tvorbu a vydávání publikací nejrůznějšího rozsahu a charakteru, které by měly zvýšit kulturní povědomí a nabídnout kulturní vyžití obyvatelům i návštěvníkům regionu. V neposlední řadě by toto opatření také mělo řešit problematiku dostupnosti některých kulturních zařízení, zejména z hlediska návštěvníků s omezenými pohybovými schopnostmi.

Zdůvodnění:

Kultura podmiňuje celkovou kvalitu života v regionu jako celku i v jednotlivých obcích, neboť je součástí podmínek stability společnosti. Je zdrojem zábavy, předmětem volnočasových aktivit, plní zejména poznávací, identifikační, vzdělávací funkce a přispívá k nezbytnému rozvoji spolkového a společenského života. Pořádání kulturních akcí má také pozitivní vliv na rozvoj cestovního ruchu tím, že rozšiřuje nabídku vyžití pro návštěvníky regionu. Z tohoto důvodu je zapotřebí podporovat organizátory takovýchto aktivit, napomáhat s propagací a publikací, jakož i dostupností prostor, kde jsou tyto aktivity realizovány, pro co nejširší veřejnost.

Aktivita:

1. Podpora kulturních aktivit

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora a rozvoj profesionálních i neprofesionálních kulturních aktivit*

2. Podpora publikační činnosti v oblasti kultury a vlastivědy

Vymezení podporovaných činností:

- *publikace materiálů z oblasti kultury a vlastivědy*

3. Podpora vybudování bezbariérových přístupů do kulturních zařízení

Vymezení podporovaných činností:

- *podpora odstraňování bariér a zajištění souvisejícího technického vybavení v kulturních zařízeních*

Priorita C. Podnikání

Cíl: Podporovat aktivity směřující ke zvýšení celkového ekonomického potenciálu a konkurenceschopnosti kraje a k podpoře výzkumu, vývoje a inovací v kraji.

Priorita C. Podnikání má přímou vazbu na následující operační programy:

- *OP Podnikání a inovace (průřezově všechny prioritní osy)*
- *Regionální operační program NUTS II SV (prioritní osa 4)*
- *OP Výzkum a vývoj pro inovace (prioritní osa 2 - regionální podpora podnikání)*

Obdobné i jiné aktivity, na které nelze čerpat dotace z fondů EU, budou podporovány prostřednictvím dotační strategie s cílem zvýšit celkový ekonomický potenciál kraje.

Tato priorita má vazbu na následující prioritu a specifické cíle SRK 2007-2015:

I. Priorita Podnikání a zaměstnanost

- A) Podpora firem jako stabilizujícího prvku regionální ekonomiky a zaměstnanosti*
- B) Podpora zlepšení komunikace mezi veřejnou správou a podnikatelskou sférou*
- C) Podpora vzájemné spolupráce firem, institucí terciárního vzdělávání a institucí výzkumných. Podpora výzkumu, vývoje a inovací (systémové a technologické)*

IV. Priorita Infrastruktura

- D) Zlepšení stavu a ochrany životního prostředí*

Podpora činností směřujících ke zvyšování konkurenceschopnosti kraje a s tím souvisejících výzkumných, vývojových a inovačních aktivit je jedním z hlavních cílů podporujících rozvoj kraje. Kraj v této oblasti může být iniciátorem aktivit, na jejichž počátku je nutná podpora ze strany veřejného sektoru.

Priorita je zaměřena na rozvoj firemní sféry jako zdroje ekonomické prosperity a zaměstnanosti a jako hlavního iniciátora inovačních aktivit. Za tímto účelem je nutné zlepšit spolupráci firem a veřejné správy a vytvářet tak příznivé podnikatelské prostředí v regionu. Jednou z podmínek uplatnění produktů a služeb na trhu je konkurenceschopnost firem založená na inovacích. Podporována bude užší spolupráce podnikatelských subjektů s univerzitami a dalšími vzdělávacími institucemi (středními odbornými školami) a výzkumnými institucemi s cílem uplatnit výsledky vědy a výzkumu a zvyšovat přidanou hodnotu produktů a služeb. Nedílnou součástí je podpora podnikavosti, zakládání a rozvoje firem v regionu. Důraz bude kladen také na spolupráci firem, veřejné správy a vzdělávacích institucí při propojování nabídky vzdělávání s kvalifikačními potřebami zaměstnavatelů.

Opatření priority C. Podnikání:

OPATŘENÍ I. ROZVOJ SPOLUPRÁCE VEŘEJNÉHO A PODNIKATELSKÉHO SEKTORU NA KRAJSKÉ ÚROVNI

OPATŘENÍ II. PODPORA A PROPAGACE REGIONÁLNÍHO PODNIKATELSKÉHO SEKTORU

OPATŘENÍ III. PODPORA VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ

Opatření I. Rozvoj spolupráce veřejného a podnikatelského sektoru na krajské úrovni

Vymezení:

Úzká spolupráce veřejného a podnikatelského sektoru je jedním z důležitých předpokladů pro udržitelný ekonomický růst a vyvážený rozvoj území. Vzájemná komunikace veřejného a podnikatelského sektoru je důležitou součástí/předpokladem jejich vzájemné spolupráce, která napomáhá rozvoji ekonomických aktivit v kraji, případně dá vzniknout úplně novým investičním příležitostem. Veřejná správa se podílí na vytváření podnikatelského prostředí především pomocí konkrétních rozhodnutí o způsobech využití nemovitostí vhodných pro podnikatelské využití jako jsou například průmyslové zóny nebo nevyužité objekty a plochy. Dalším důležitým nástrojem je i její aktivní přístup k rozvoji veřejných služeb určených pro podnikání zejména poradenství, shromažďování informací apod.

Zdůvodnění:

Velkou bariérou pro rozvoj podnikatelských aktivit je nízká úroveň spolupráce firemní sféry a veřejné správy a samosprávy, a to v těch oblastech, které v současnosti brání lepšímu využití místního potenciálu. Veřejná správa a samospráva si musí být vědoma své odpovědnosti za rozvoj ekonomické základny svého území a snažit se zasahovat v těch oblastech, kde je to prospěšné, a nikoli tam, kde by se jejich aktivity staly bariérou rozvoje firem.

Aktivita:

1. Společná setkávání na místní úrovni

Vymezení podporovaných činností:

- Podpora společných workshopů a tematických seminářů

2. Společná prezentace rozvojových ploch

Vymezení podporovaných činností:

- Podpora společných propagačních akcí a tvorba společných propagačních materiálů se zaměřením na průmyslové zóny a další rozvojové plochy

Opatření II. Podpora a propagace regionálního podnikatelského sektoru

Vymezení:

Podpora a propagace regionálního podnikatelského sektoru prostřednictvím podpory místních výrobců a prezentace regionálních firem na konferencích a veletrzích s pomocí veřejného sektoru může být velkým přínosem a pomoci zejména menším firmám, které těžce soutěží s nadregionální a nadnárodní konkurencí. Tyto formy podpory a propagace pomohou menším firmám v rámci regionu a okolí dostat se na trh a budovat si tam své postavení. Zároveň tímto způsobem kraj nabízí své regionální bohatství a těží z toho, co již má.

Zdůvodnění:

Malí výrobci a poskytovatelé služeb můžou jen stěží konkurovat velkoobchodním cenám nadnárodních firem apod., proto je důležité podporovat malé a střední podniky v Královéhradeckém kraji a klást důraz na kvalitu místní a regionální produkce a její účinnou propagaci.

Aktivity:**1. Podpora kvality, certifikace místních výrobků a jejich propagace, rozvoj drobného podnikání**

Vymezení podporovaných činností:

- Podpora drobných podnikatelů, řemeslné výroby a tradičních výrobků na venkově
- Podpora racionálního využívání stávajících zdrojů energie a podpora využití energie z obnovitelných zdrojů

2. Prezentace regionálních firem (veletrhy, konference)

Vymezení podporovaných činností:

- Podpora účasti regionálních firem na místních, národních a mezinárodních veletrzích a konferencích

Opatření III. Podpora výzkumu, vývoje a inovací**Vymezení:**

Podnikatelské subjekty jsou tlačeny světovou konkurencí ke zvyšování produktivity práce, snižování energetické náročnosti výroby, k růstu technologické úrovně výrobků a ke zlepšování užitných vlastností výrobků. Bez řešení těchto problémových oblastí, se kterými se potýká drtivá většina firem, nelze očekávat zlepšení jejich konkurenční pozice, udržení pozic na trhu a udržení zaměstnanosti.

Z obecných charakteristik vyplývá, že Královéhradecký kraj v oblastech výzkumu a vývoje je přibližně uprostřed pomyslného žebříčku krajů. Není krajem, pro který by koncentrace výzkumu a vývoje byla typická, ale i přesto má s touto oblastí řadu zkušeností. V kraji se nachází různorodé obory, které tvoří významný potenciál pro další rozvoj výzkumu, vývoje a inovací. Ze strany veřejné správy je důležité nastavit takové podmínky a pokusit se vytvořit takové inovační prostředí v regionu, aby tento potenciál byl využit dostatečně a efektivně.

Vytváření kvalitního prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity představuje zapojení celé řady subjektů a partnerů.

Zdůvodnění:

Podnikatelské subjekty velmi zřídka spolupracují se vzdělávacími institucemi a výzkumnými organizacemi a nevyužívají tak potenciál, který by mohl zvýšit úroveň a kvalitu jejich produkce. Užší propojení těchto subjektů představuje významný růstový faktor ekonomické prosperity regionu. Nezbytnou podmínkou pro toto propojení a tedy praktické uplatnění výstupů výzkumu a vývoje ve prospěch zvyšování konkurenceschopnosti firem v regionu je jasně formulovaná poptávka ze strany podnikatelských subjektů a připravenost vědecko-výzkumných a vzdělávacích institucí nabídnout svůj potenciál pro komerčně zaměřený výzkum a vývoj.

Dalším důvodem realizace tohoto opatření ve prospěch zlepšování inovačního prostředí jak ze strany veřejné správy, tak ostatních subjektů je nízké povědomí o důležitosti inovací a s tím souvisejících výzkumných a vývojových aktivit.

Koncepčním dokumentem řešícím tuto oblast na úrovni kraje je Regionální inovační strategie Královéhradeckého kraje včetně akčního plánu.

Aktivity:

1. Realizace akčního plánu Regionální inovační strategie KHK

Vymezení podporovaných činností:

- *Nákup znalostí nebo služeb – tzv. inovační vouchery*
- *Podpora aktivit uvedených v akčním plánu RIS KHK*

2. Zapojení kraje do evropských výzkumných sítí a projektů

Vymezení podporovaných činností:

- *Podpora zapojení regionálních subjektů do mezinárodních projektů v oblasti výzkumu a vývoje*

Priorita D. Životní prostředí

Cíl: Podporovat aktivity směřující ke zlepšení stavu a ochrany životního prostředí a k rozvoji environmentálního vzdělávání

Svým zaměřením spadá priorita D. Životní prostředí primárně k podpoře z Operačního programu Životní prostředí, který je zaměřen na komplexní zlepšení stavu životního prostředí a v rámci něhož lze čerpat dotace na zkvalitnění vodohospodářské infrastruktury, zlepšení kvality ovzduší, udržitelné využívání zdrojů energie, zkvalitnění nakládání s odpady nebo podporu environmentálního vzdělávání. Z hlediska tematického zaměření lze na aktivity z oblasti životního prostředí využít podpory z následujících operačních programů:

- *OP Životní prostředí (průřezově všechny prioritní osy)*
- *Program rozvoje venkova ČR 2007-13 (Osa II, Osa III)*
- *Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko (prioritní osa I)*
- *Operační program Podnikání a inovace (prioritní osa 3).*

Ostatní aktivity, na které nelze primárně využít podporu z evropských zdrojů a které významně přispívají ke zkvalitnění životního prostředí v kraji, budou podporovány prostřednictvím této priority dotační strategie.

Tato priorita má vazbu na následující priority a specifické cíle SRK 2007-2015:

II. Priorita Lidské zdroje

E) Rozvoj systému environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

III. Venkov a zemědělství

C) Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a péče o krajinu jako stabilizujícího prvku venkova

IV. Priorita Infrastruktura

A) Zkvalitnění a rozvoj technické infrastruktury, ochrana osob a majetku

D) Zlepšení stavu a ochrany životního prostředí

Kvalita životního prostředí úzce souvisí s atraktivitou celého regionu. Královéhradecký kraj náleží k regionům s poměrně kvalitním životním prostředím, ovšem i zde se projevují lokální rozdílnosti a problémy. Zejména urbanizované oblasti se potýkají s nadměrnou environmentální zátěží způsobenou převážně dopravou a průmyslovou výrobou. Venkovské oblasti jsou více zatížené negativními vlivy ze zemědělství, potýkají se s celkově narušenou krajinou a sníženou biodiverzitou, čelí přírodním živlům apod. Kvalita povrchových a podzemních vod je ovlivněna úrovní čištění odpadních vod v aglomeracích. Staré ekologické zátěže na území kraje ohrožují rozsáhlé zdroje pitné vody.

Z hlediska trvalého zlepšování kvality životního prostředí jako základního principu udržitelného rozvoje je nutné zaměřit se na komplexní zlepšování stavu životního prostředí v jeho jednotlivých složkách. V této souvislosti je třeba souběžně klást důraz na plnění požadavků právních předpisů ES v oblasti životního prostředí a požadavků vyplývajících z dalších mezinárodních závazků České republiky. V environmentálně konfliktních oblastech a zájmech je důležitý komunikativní a participativní přístup.

V oblasti infrastruktury a technické ochrany životního prostředí se jedná zejména o zajištění adekvátního čištění odpadních vod a zásobování obyvatelstva pitnou vodou, dále pak nakládání s odpady s důrazem na snižování produkce odpadů, jejich recyklaci a dalšího využití, snižování znečištění ovzduší či řešení starých ekologických zátěží na území kraje.

Zkušenosti z opakujících se povodní v posledních letech vyvolávají potřebu systémových opatření pro ochranu a prevenci před povodněmi.

V oblasti ochrany přírody a krajiny je třeba se zaměřit na revitalizační opatření v krajině s důrazem na zvyšování biodiverzity, systematické vytváření územních systémů ekologické stability (ÚSES), protierozní opatření.

Obnovitelné zdroje energie jsou nevyčerpatelným zdrojem alternativní energie a představují energetický trend budoucnosti. Zvýšení jejich podílu na celkové výrobě energie přispěje ke snížení spotřeby primárních neobnovitelných zdrojů energie, a ke snížení exhalací.

Podpora vzdělávání, výchovy a osvěty je jedna z podstatných složek ekologického vědomí obyvatel a budování jejich odpovědnosti k životu budoucích generací.

Základní podmínkou trvale udržitelného rozvoje je respekt k životnímu prostředí spočívající zejména v hledání konsenzu v zájmech ekonomických, sociálních a environmentálních. Uplatňování principů udržitelného rozvoje je v současnosti nezbytné ve všech oblastech lidské činnosti jako podmínky vyváženého a harmonického rozvoje kraje.

Opatření priority D. Životní prostředí:

OPATŘENÍ I. VODNÍ HOSPODÁŘSTVÍ A STARÉ EKOLOGICKÉ ZÁTĚŽE

OPATŘENÍ II. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ A KVALITA OVZDUŠÍ

OPATŘENÍ III. OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY

OPATŘENÍ IV. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

OPATŘENÍ V. EKOLOGICKÁ VÝCHOVA, VZDĚLÁVÁNÍ A OSVĚTA

Opatření I. Vodní hospodářství a staré ekologické zátěže

Vymezení:

Opatření je zaměřeno na rozvoj a zkvalitnění infrastruktury ve vodním hospodářství, tj. zajištění odkanalizování a čištění odpadních vod, zásobování obyvatelstva kvalitní pitnou vodou, systémová opatření pro ochranu a prevenci před povodněmi a ochranu zdrojů podzemních vod především eliminací závadných stavů dle vodního zákona (staré ekologické zátěže, havárie).

Zdůvodnění:

Rozšířením a zkvalitněním systémů sloužících k odvádění a čištění odpadních vod dojde k zásadní eliminaci působení zdrojů znečištění a eutrofizace povrchových vod v důsledku nežádoucího obsahu nutrientů a organických látek v povrchových a podzemních vodách. Současně bude naplňováno přechodné období vyjednané pro implementaci Směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, dále Směrnice 98/83/ES o jakosti vody určené pro lidskou spotřebu a požadavky související národní legislativy.

Systémová protipovodňová opatření představují ochranu před ničivými účinky povodní. Projekční příprava, průzkumné práce a analýzy starých ekologických zátěží jsou prvotním stupněm k účinným sanačním opatřením, která omezí rizika kontaminace povrchových a podzemních vod nebezpečnými látkami.

Královéhradecký kraj má od roku 2004 zpracovaný a schválený Plán rozvoje vodovodů a kanalizace Královéhradeckého kraje, který je realizován na základě § 4 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a Plán odpadového hospodářství

Královéhradeckého kraje, který byl zpracován na základě § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Vazba na oborové koncepce:

- *Plán rozvoje vodovodů a kanalizace Královéhradeckého kraje*
- *Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje*

Aktivity:

1. Infrastruktura v oblasti vodního hospodářství

Vymezení podporovaných činností:

- *Výstavba vodovodů, úpraven vody, kanalizací a čistíren odpadních vod v obcích do 2000 obyvatel s cílem splnit závazné podmínky příslušné legislativy – financování projektové přípravy a realizací, včetně kofinancování k národnímu programu Ministerstva zemědělství ČR (zdrojem programu jsou příjmy za odběr podzemních vod dle vodního zákona)*

2. Protipovodňová ochrana

Vymezení podporovaných činností:

- *Zpracování studií odtokových poměrů ve vybraných částech toků ohrožených povodněmi s návrhem optimálních protipovodňových opatření – financování studií*
- *Zpracování projektových dokumentací protipovodňových opatření k územnímu nebo stavebnímu řízení (zákon č.183/2006 Sb.) - financování projektové přípravy*
- *Rozšíření a zkvalitnění systému ochrany obcí před povodněmi v oblastech možného výskytu povodní v Královéhradeckém kraji průběžným monitoringem - vybudování měřicích a hlásných míst (srážkoměrů, vodoměrných stanic)- financování projektové přípravy a realizace*

3. Staré ekologické zátěže

Vymezení podporovaných činností:

- *Průzkumné práce, analýzy rizika, studie proveditelnosti, sanační práce - financování nebo kofinancování z příjmů za odběr podzemních vod dle vodního zákona*

Opatření II. Odpadové hospodářství a kvalita ovzduší

Vymezení:

Opatření se týká rozvoje a zkvalitňování systémů nakládání s odpady, biologicky rozložitelnými odpady, vybrané problematiky obnovitelných zdrojů energie a zvyšování kvality ovzduší. Pozornost je věnována přípravě integrovaných systémů nakládání s odpady s podporou třídění, recyklace a využití odpadů, specifickou oblastí je řešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a kaly z čistíren odpadních vod, v neposlední řadě i zvyšování podílu využívání všech vznikajících druhů odpadů a snižování tak množství odpadů předávaných k odstranění. V oblasti kvality ovzduší je pozornost věnována především projektům zaměřeným na snižování zatížení obyvatel nadlimitními částicemi PM 10. Obnovitelné zdroje energie jsou zde řešeny především s ohledem na využití biomasy.

Zdůvodnění:

V oblasti odpadového hospodářství směřují uvedená opatření k naplnění požadavků závazných právních předpisů ČR a EU v oblasti nakládání s odpady. Cílem je zejména materiálové využití odpadů a biologicky rozložitelných odpadů za současného snižování podílu odpadu odstraňovaného skládkováním.

Překračování norem na kvalitu ovzduší stanovených pro ochranu zdraví lidí (zejména prachové částice PM₁₀) představují celoplošný problém, který je třeba řešit a dostát tak závazným emisním limitům.

Příprava projektů využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie navazuje na závěry studie „Pilotní projekt Krkonoše – využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie“ zpracované Královéhradeckým krajem v roce 2007.

Královéhradecký kraj má od roku 2004 zpracovaný a schválený Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje, který byl zpracován na základě § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. V roce 2004 byly rovněž schváleny Integrovaný program snižování emisí a Program zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje, které byly zpracovány na základě § 6 a § 7 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší implementujícího předpisy evropské unie (především směrnici 96/62/EC).

Vazba na oborové koncepce:

- *Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje*
- *Integrovaný krajský program snižování emisí*
- *Program zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje*

Aktivita:

1. Zlepšení nakládání s odpady a kalý ČOV

Vymezení podporovaných činností:

- *Projekční příprava nebo realizace opatření v oblasti nakládání s odpady v souladu s příslušnou legislativou a prováděcími předpisy s cílem plnit cíle závazné části POH*
- *Projekční příprava nebo realizace systémů řešení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a biologicky rozložitelnými komunálními odpady v souladu s příslušnou legislativou a prováděcími předpisy s cílem plnit cíle závazné části POH*
- *Projekční příprava nebo realizace systémů řešení nakládání s kalý z čistíren odpadních vod, zejména jejich využívání - úprava kalů s využitím biologické složky v půdě, kompostování, atd.*

(Ve všech případech se jedná o financování projektové přípravy a těch realizací, které nelze financovat z jiných dotačních programů)

2. Zlepšování kvality ovzduší, zejména snížení zátěže obyvatel nadlimitními koncentracemi PM 10

Vymezení podporovaných činností:

- *Projekční příprava nebo realizace opatření v oblasti snižování zátěže obyvatel nadlimitními koncentracemi PM 10 v souladu s příslušnou legislativou a Programem zlepšení kvality ovzduší Královéhradeckého kraje - financování projektové přípravy a těch realizací, které nelze financovat z jiných dotačních programů*

3. Obnovitelné zdroje energie – biomasa

Vymezení podporovaných činností:

- *Příprava projektů zaměřených na možnosti využití biomasy jako obnovitelného zdroje energie z území Královéhradeckého kraje – financování projektové přípravy*

Opatření III. Ochrana přírody a krajiny

Vymezení:

Opatření v oblasti ochrany přírody a krajiny je zaměřeno zejména na přípravu projektů k posílení ekologické stability krajiny tvorbou a obnovou krajinných prvků, územních systémů ekologické stability, optimalizace vodního režimu v krajině, dále pak konkrétní aktivity k zajištění péče a ochrany zvláště ohrožených rostlinných a živočišných druhů ve volné přírodě. Opatření také podporuje ochranu cenných lokalit vyhlášených v rámci soustavy NATURA 2000 a jejich využití přírodě blízkými formami.

Zdůvodnění:

Základním problémem v oblasti ochrany přírody a krajiny zůstává pokles biodiverzity na úrovni druhů, ekosystémů a genů a snížená ekologická stabilita krajiny. Důsledkem lidské činnosti došlo ke snížení biologické rozmanitosti a početnosti populací původních druhů. Z hlediska zlepšení stavu přírodního prostředí je důležitá komplexní péče o přírodu a krajinu s důrazem na zachování biodiverzity. S tím souvisí systematické vytváření územního systému ekologické stability (ÚSES) a ochrana území v rámci systému NATURA 2000. Význam naší krajiny zůstává nedoceněn jako součásti kulturního dědictví a prostoru pro kvalitní život člověka.

Královéhradecký kraj má od roku 2004 zpracovanou a schválenou Konceptci ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje.

Vazba na oborové koncepce:

- *Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje*

Aktivity:

1. Péče o území soustavy NATURA 2000

Vymezení podporovaných činností:

- *Opatření ke komplexnímu využití krajiny přírodě blízkými formami – např. umístování informačních tabulí o území soustavy NATURA 2000, podpora projektů zaměřených na revitalizaci či ekologickou stabilizaci vybraných částí krajiny v ptačích oblastech a evropsky významných lokalitách – financování projekční přípravy nebo realizace*

2. Obnova a optimalizace krajinných struktur

Vymezení podporovaných činností:

- *Vytváření a obnova krajinných prvků, tvorba prvků územních systémů ekologické stability - financování projektové přípravy*
- *Optimalizace vodního režimu v krajině, zvyšování retenční schopnosti, atd. – financování projektové přípravy*

3. Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

Vymezení podporovaných činností:

- *Tvorba podmínek umožňující posílení populací zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ve volné přírodě, zajištění ochrany a péče o jedince zvláště chráněných ohrožených druhů rostlin a živočichů s cílem jejich navrácení do volné přírody. Zpracování návrhu a současné uskutečňování zvláštních režimů řízeného vývoje s cílem posílit populace zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ve volné přírodě, záchranné chovy, reintrodukce, záchranné přenosy (vyplývá z působnosti krajských úřadů § 77a odst. 3 písm. k zákona č. 114/1992 Sb.)- financování projektové přípravy a realizace*

Opatření IV. Zemědělství a lesnictví

Vymezení:

Toto opatření je zaměřeno zejména na hospodaření v lesích a okrajově též na zemědělství. Podporovány jsou především vybrané činnosti v rámci hospodaření v lesích podle zákona o lesích. Podpora zemědělství je směřována do roviny propagace regionálních zemědělských prvovýrobců a potravinářů. V omezené míře jsou podporovány aktivity zaměřené na praktickou péči o přírodní prostředí a jeho jednotlivé složky včetně udržitelného využívání přírodních zdrojů a produktů (v oblastech zemědělství, lesnictví, myslivosti, včelařství, apod.)

Zdůvodnění:

Zemědělství a lesnictví patří k rozvinutým odvětvím primárního sektoru. Pravidelná a dostatečná péče o lesní ekosystémy je základem zachování kvality a rozmanitosti lesních porostů, přičemž vlastníci lesních pozemků jsou povinni podle zákona 289/1995 Sb. zajistit náležité obhospodařování lesů.

Dotace na zemědělskou činnost je převážně v gesci centrálních orgánů ČR, na regionální úrovni se jako účelná jeví podpora propagace regionálních zemědělských prvovýrobců, potravinářů a produktů, dále pak podpora činnosti subjektů, které svou činností prokazatelně pečují o přírodní prostředí v jeho jednotlivých složkách, přírodní zdroje a produkty.

Královéhradecký kraj má od roku 2004 zpracovanou a schválenou Koncepti zemědělské politiky Královéhradeckého kraje a Koncepti ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje.

Vazba na oborové koncepce:

- *Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje*
- *Koncepce zemědělské politiky Královéhradeckého kraje*

Aktivity:

1. Hospodaření v lesích

Vymezení podporovaných činností:

- *Hospodaření v lesích, tj. obnova lesů poškozených imisemi, obnova, zajištění a výchova porostů, atd. – finanční příspěvky dle pravidel*
- *Ekologicky šetrné technologie v lesnictví – využití koní v lesnictví – financování*

2. Podpora vybraných programů a aktivit k ochraně přírodního prostředí, zaměřených na využívání přírodních zdrojů a produktů, propagace akcí a výstav, zaměřených na zemědělskou prvovýrobu

Vymezení podporovaných činností:

- *Realizace informačního centra pro zemědělce (APIC), propagačních a osvětových akcí (Dožínky, Potravinář) – financování formou zakázky externím subjektům*
- *Činnost subjektů v oblasti praktické péče o přírodní prostředí, zdroje a produkty (chovatelství, pěstitelství, myslivost, apod.) – financování projektů a aktivit, které nelze financovat z jiných dotačních programů*

Opatření V. Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta

Vymezení:

Toto opatření směřuje k naplnění základních potřeb pro rozvoj systému environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) v Královéhradeckém kraji. Podporovány zde jsou různé formy a způsoby ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty vedoucí ke zvyšování environmentální gramotnosti cílových skupin (např. děti, mládež, pedagogové, široká

veřejnost, veřejná správa) a rovněž podpora rozvoje a zkvalitnění infrastruktury středisek ekologické výchovy, a to nejen po stránce materiální, ale i investic do lidského kapitálu.

Zdůvodnění:

Environmentální povědomí a ekologická výchova jsou v dnešním civilizovaném a globálním světě velmi důležitou složkou vzdělání každého jedince. Ekologicky šetrné přístupy v chování lidstva můžou ovlivnit udržitelnost života pro další generace a harmonický rozvoj lidských aktivit v dlouhodobém hledisku s respektem k životnímu prostředí.

Systém EVVO patří v Královéhradeckém kraji k nejrozvinutějším v rámci ČR. Jeho další rozvoj prohlubuje škálu možných činností v této oblasti, přispívá k rozvoji infrastruktury pro EVVO směřující ke zdokonalení poskytovaných služeb a informování a zapojení co nejširší veřejnosti do této problematiky. Cílem procesu ekologického vzdělávání, výchovy a osvěty je uplatňování principů trvale udržitelného rozvoje ve všech činnostech běžného života a ve všech oblastech rozvoje kraje.

Královéhradecký kraj má od roku 2004 zpracovanou a schválenou Koncepti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Královéhradeckého kraje, kterou již několik let realizuje prostřednictvím aktualizovaných Akčních plánů (2005-2007, 2008-2012).

Vazba na oborové koncepce:

- *Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Královéhradeckého kraje*
- *Akční plán EVVO v Královéhradeckém kraji na léta 2008 – 2012*

Aktivity:

1. Rozvoj středisek EVVO

Vymezení podporovaných činností:

- *Vytváření technického a odborného zázemí středisek EVVO a jejich aktivit – výstavba, rekonstrukce, technické vybavení, materiály a pomůcky investičního charakteru - financování projektové přípravy a zejména realizací, které nelze financovat z jiných dotačních programů, kofinancování k jiným dotačním programům*

2. Programy EVVO dětí, mládeže, pedagogických pracovníků a veřejnosti

Vymezení podporovaných činností:

- *V souladu s krajskou koncepcí EVVO zvyšování environmentální gramotnosti obyvatel regionu - děti a mládež, pedagogové, cílové skupiny dospělé veřejnosti - pracovníci a představitelé veřejné správy, pracovníky různých hospodářských odvětví, členy profesních a zájmových skupin, nejširší veřejnost – financování vzdělávacích a osvětových programů a aktivit*

3. Koordinace EVVO na území kraje

Vymezení podporovaných činností:

- *Usměrňování, sdružování a optimalizace regionální problematiky EVVO, poradenství a informační podpora, vedení regionálních projektů včetně získávání tuzemských a evropských dotačních zdrojů na výchovně vzdělávací aktivity – zakázka externímu subjektu*

Priorita E. Školství a volnočasové aktivity

Cíl: Podporovat aktivity směřující ke zlepšení podmínek pro rozvoj vzdělanosti obyvatel a volnočasových aktivit

Priorita E. Školství a volnočasové aktivity je v rámci strukturálních fondů EU podporována průřezově hned několika operačními programy:

Oblast školství a vzdělávání:

- *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (průřezově všechny prioritní osy)*
- *OP Lidské zdroje a zaměstnanost (prioritní osa 1, prioritní osa 2)*
- *Regionální operační program NUTS II SV (prioritní osa 2)*
- *OP Výzkum a vývoj pro inovace (prioritní osa 4)*

Oblast volnočasových aktivit:

- *Regionální operační program NUTS II SV (prioritní osa 2)*
- *Program rozvoje venkova ČR 2007-13 (osa III)*
- *Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko (prioritní osa 2, prioritní osa 3)*

Oblast sportu a volnočasových aktivit je mimo výše zmíněné infrastruktury z prostředků EU podporována pouze okrajově a podpora z krajských zdrojů je tedy v tomto případě stěžejní a nepostradatelná. Aktivity z oblasti školství a trávení volného času, které nejsou přímo podporovány z fondů EU, budou zahrnuty do dotační strategie KHK.

Tato priorita má vazbu na tyto priority a specifické cíle SRK 008-2015:

I. Priorita Podnikání a zaměstnanost

D) Zlepšení podmínek při uplatnění osob na trhu práce

II. Priorita Lidské zdroje

A) Zvýšení vzdělanosti obyvatelstva s využitím nových moderních vzdělávacích metod a nových technologií v počátečním i dalším vzdělávání

B) Rozvoj celoživotního učení a zlepšení spolupráce vzdělávací sféry se zaměstnavateli při rozvoji systému celoživotního učení

D) Rozvoj volnočasových aktivit včetně tělovýchovy a sportu, služeb sociální prevence a integrace ohrožených skupin obyvatelstva

Školství má v Královéhradeckém kraji strategický význam pro rozvoj lidského potenciálu, který je jedním ze základních faktorů udržitelného hospodářského růstu.

Rozvoj lidských zdrojů začíná již ve fázi počátečního vzdělávání. Systém počátečního vzdělávání v uplynulých letech prošel a stále ještě prochází změnami souvisejícími se sociálně ekonomickým vývojem společnosti.

V návaznosti na udržitelný rozvoj a rovné příležitosti se důležitým faktorem ve výchově a vzdělávání dětí a mládeže stává integrace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tento vývoj klade nové požadavky na všechny stupně počátečního vzdělávání, jejichž důsledkem jsou aplikace a hledání odpovídajících organizačních i metodických nástrojů usnadňujících rozvoj individuálních předpokladů a zájmů jednotlivců a nároky na zajištění podmínek pro vzdělávání (vzdělávání pedagogů, technické zabezpečení).

Jako jeden z faktorů socioekonomického rozvoje regionu má také celoživotní vzdělávání a učení nezastupitelné místo v rámci komplexního rozvoje lidských zdrojů. Ke stabilizovanému ekonomickému rozvoji regionu pak zvláště přispívá provázanost nabídky celoživotního

vzdělávání (v krátkých formách studia) se současnými či budoucími potřebami regionálního trhu práce.

Pozornost je věnována i zájmovým aktivitám, neboť rozvoj různorodě zaměřených zájmových aktivit občanů, tělovýchovy a sportu, vytváří také podmínky pro zdravý životní styl. Aktivity prováděné ve volném čase jsou důležitým podpůrným faktorem spokojenosti občanů, neboť přispívají k užitečnému využívání jejich volného času a jsou prevencí společensky nežádoucích jevů zejména u dětí a mládeže. Systém prevence je možné také zdokonalit využitím rezerv, které v této oblasti mají školy a školská zařízení.

Z těchto důvodů by bylo vhodné i v následujících letech podporovat zejména celoživotní vzdělávání pro všechny, zlepšení spolupráce vzdělávací sféry se zaměstnavateli, využívání nových moderních vzdělávacích metod, umělecké a zájmové vzdělávání, rozvoj ICT na školách a zkvalitnění výuky informační gramotnosti, prevenci sociálně-patologických jevů, a další.

Opatření priority E. Školství a volnočasové aktivity:

OPATŘENÍ I. PODPORA VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT DĚTÍ A MLÁDEŽE

OPATŘENÍ II. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

OPATŘENÍ III. PODPORA VZDĚLÁVÁNÍ

OPATŘENÍ IV. PODPORA SPORTU A TĚLOVÝCHOVY

Opatření I. Podpora volnočasových aktivit dětí a mládeže

Vymezení:

Opatření je zaměřeno na vytváření základních podmínek pro zkvalitnění materiálně technického zázemí pro pravidelnou činnost dětí a mládeže (neinvestiční akce), podporu celoroční činnosti ve volném čase dětí a mládeže. Dále jsou v rámci tohoto opatření podporovány letní a zimní táborové činnosti a další akce pro děti a mládež ve volném čase. Předpokladem pro kvalitní práci s dětmi a mládeží je také podpora činnosti krajských článků organizací dětí a mládeže a základní odborná příprava osob, které pravidelně pracují s dětmi a mládeží. V neposlední řadě dochází v rámci tohoto opatření k podpoře mobility dětí a mládeže a mezinárodní spolupráci mezi dětmi a mládeží od 10 do 26 let. Dále je opatření zaměřeno na modernizaci a rekonstrukci objektů a zřízení služebních dětem a mládeži (investiční akce).

Zdůvodnění:

Volnočasové aktivity dětí a mládeže a výchova ke zdravému životnímu stylu významně přispívají k prevenci rizikového chování a jsou též součástí dlouhodobého výchovně vzdělávacího procesu. Proto je nutno této oblasti věnovat velkou pozornost.

Aktivity:

1. Rozvoj infrastruktury pro volnočasové aktivity

Vymezení podporovaných činností:

- *Rekonstrukce a modernizace objektů a zařízení využívaných pro volný čas dětí a mládeže*

2. Podpora personálního zajištění a rozvoj klíčových kompetencí pracovníků s dětmi a mládeží

Vymezení podporovaných činností:

- *Vzdělávání vedoucích a dalších dobrovolných pracovníků*

3. Podpora činností dětí a mládeže ve volném čase, včetně organizačního, materiálního a personálního zajištění volnočasových aktivit

Vymezení podporovaných činností:

- *Podpora celoroční činnosti organizací s regionální působností*
- *Podpora celoroční činnosti místních organizací*
- *Akce pro děti a mládež ve volném čase*
- *Mezinárodní spolupráce dětí a mládeže*
- *Obnova a údržba materiálně technického vybavení*
- *Táborová činnost*
- *Participace dětí a mládeže*

Opatření II. Prevence rizikového chování

Vymezení:

Opatření podporuje rozvoj zdravého životního stylu ve školách prostřednictvím tvorby zdravého pracovního a studijního prostředí, podpory spolupráce mezi školami v oblasti zdravého životního stylu, vedení dětí, žáků a studentů ke zdravému životnímu stylu, vytváření podmínek pro efektivní využití volného času podle dokumentu WHO Evropské zdraví 21 – cíl 12 a Usnesení vlády č. 1046 k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století. Dále toto opatření podporuje aktivity v návaznosti na schválené a implementované strategické materiály Královéhradeckého kraje, ke kterým patří Koncepce prevence kriminality na léta 2009 až 2011 v Královéhradeckém kraji schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/30/2099/2008 a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje (dále jen dlouhodobý záměr) pro roky 2008-2009 schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/27/1797/2008.

K těmto činnostem patří příprava, odborné vzdělávání a supervizní činnost v oblasti prevence rizikového chování u dětí a mládeže pro školní metodiky preventivních aktivit. Jedná se například o podporu při přípravě a hodnocení preventivních programů, odborné supervize, přednášky, kasuistické semináře, vícedenní kurzy, zážitkové semináře, podporu spolupráce škol a školských zařízení v oblasti prevence společensky nežádoucích jevů a práci s odbornými periodiky. Dále sem spadá realizace preventivních programů na školách a školských zařízení, které mají za cíl osvojení pozitivního sociálního chování, rozvoj osobnosti a vedou ke zlepšení sociálního klimatu ve školách a školských zařízeních. Takto zaměřené projekty a programy mohou realizovat i nestátní neziskové organizace, které primární protidrogovou prevenci a prevenci ostatních forem rizikového chování provádí v souladu se schválenými Standardy primární prevence nebo se připravují k certifikaci těchto služeb.

Zdůvodnění:

Školy a školská zařízení stále disponují rezervami v oblasti prevence rizikového chování. Období školního vzdělávání má velmi významnou funkci v oblasti formování osobnosti mladých lidí. Toto je důvod, proč je oblast prevence rizikových projevů chování u školní mládeže věnována mimořádná pozornost. Je tedy žádoucí více využívat potenciál škol,

školských zařízení a neziskového sektoru ke zkvalitnění a rozvíjení možností efektivní, systematické a dlouhodobé prevence rizikového chování.

Aktivita:

1. Vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení v oblasti prevence

Vymezení podporovaných činností:

- Podpora rozvoje odborných znalostí a dovedností školních metodiků prevence

2. Podpora aktivit škol a ostatních institucí v oblasti prevence a zdravého životního stylu

Vymezení podporovaných činností:

- Činnosti zaměřené na prevenci rizikového chování a integraci dětí a mládeže
- Podpora a rozvoj zdravého životního stylu

Opatření III. Podpora vzdělávání

Vymezení:

Opatření je zaměřeno na rozvoj a zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních, uplatňování nových metod a technologií ve výuce, včetně podpory environmentálních vzdělávacích programů. Cílem je také podpora individuální práce s talentovanými dětmi a jejich motivování pro zapojení do aktivit přispívajících k rozvoji nadání a talentu, podpora mezinárodní spolupráce škol zejména v rámci EU k získání poznatků a zkušeností využitelných ve vzdělávacím procesu při přípravě studentů na podmínky evropského trhu práce. Realizací opatření by mělo také být dosaženo stavu, kdy vzdělávací soustava (ve všech svých stupních) a flexibilní systém dalšího vzdělávání odpovídajícím způsobem reagují a snaží se v dostatečném předstihu předvídat měnící se poptávku na trhu práce a jsou schopny všem zaměstnavatelům (podnikatelským subjektům, veřejnému sektoru atd.) nabídnout pracovní sílu s odpovídající kvalifikací a v dostatečném množství.

Zdůvodnění:

Pro kraj jsou charakteristické některé méně pozitivní faktory, které by měly být řešeny efektivní a účinnou intervencí. Jedná se především o nižší podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním ve srovnání s průměrem ČR a o regionální rozdíly ve vzdělanostní struktuře obyvatel. Dále není zcela propojena vzdělávací sféra s potřebami trhu práce. V návaznosti na udržitelný rozvoj a rovné příležitosti se také důležitým faktorem ve výchově a vzdělávání dětí a mládeže stává integrace dětí a žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Aktivita:

1. Podpora aktivit zaměřených na osobnost žáka, studenta

Vymezení podporovaných činností:

- Aktivita zaměřené na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich integraci
- Zájmová práce se žáky mimo vyučování
- Rozvoj tvůrčích schopností a dovedností dětí a mládeže – rozvoj talentů

2. Podpora aktivit zaměřených na činnost škol a školských zařízení

Vymezení podporovaných činností:

- Inovace vzdělávacích metod
- Podpora profilace školy nebo školského zařízení

- *Spolupráce škol a školských zařízení na mezinárodní úrovni*
- *Podpora výuky učebních oborů*

Opatření IV. Podpora sportu a tělovýchovy

Vymezení:

Opatření naplňuje zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu ale i další evropské dokumenty zaměřené na oblast sportu (např. „Evropský manifest o mládeži a sportu“, „Evropská charta sportu pro všechny“ atd.). Opatření je zaměřeno na podporu organizovaných i neorganizovaných sportovních akcí a na podporu práce s talentovanými dětmi a mládeží v oblasti tělovýchovy a sportu. Cílem opatření je rovněž podpora činnosti a aktivit základních škol s rozšířenou výukou tělesné výchovy, středních škol s rozšířenou sportovní činností a sportovních center mládeže. Realizací opatření dojde také k rozšíření a zkvalitnění neorganizované sportovní činnosti, zlepšením technického stavu volně přístupných sportovišť. V rámci vymezených aktivit jsou podporovány také sportovní a pohybové aktivity zdravotně postižených.

Zdůvodnění:

Sport, tělovýchova a pohybová aktivita vede k harmonickému rozvoji tělesné i psychické kondice, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů v soutěžích všech úrovní. Zároveň je důležitým měřítkem kvality života, významně přispívá k prevenci rizikového chování zejména mladé generace a je součástí dlouhodobého výchovně vzdělávacího procesu. Z tohoto důvodu je žádoucí této oblasti věnovat velkou pozornost a zapojit děti a mládež, ale i širokou veřejnost do organizovaných i spontánních pohybových aktivit.

Aktivita:

1. Podpora pořádání sportovních akcí

Vymezení podporovaných činností:

- *Pořádání významných sportovních akcí mládeže*
- *Pořádání masových tělovýchovných a sportovních akcí typu „sport pro všechny“*

2. Podpora subjektů a institucí zaměřených na sport a tělovýchovu

Vymezení podporovaných činností:

- *Činnost sportovních středisek, sportovních center mládeže a středních škol s rozšířenou sportovní činností*
- *Podpora krajských reprezentačních výběrů mládeže a reprezentace Královéhradeckého kraje na republikových, evropských a celosvětových soutěžích*
- *Celoroční pravidelná sportovní činnost mládeže a osob se zdravotním postižením*
- *Vzdělávání trenérů a rozhodčích*
- *Podpora vrcholového a výkonnostního sportu mládeže*

3. Zajištění infrastruktury pro sportovní aktivity

Vymezení podporovaných činností:

- *Výstavba, rekonstrukce a opravy veřejně přístupných sportovišť zejména s umělým povrchem a vybavení těchto ploch sportovním zařízením*

Priorita F. Sociální oblast

Cíl: Podporovat aktivity směřující k zajištění vysoké kvality života všem obyvatelům kraje

Priorita F. Sociální oblast je z hlediska podpory z fondů EU pravděpodobně nejméně pokrytou oblastí ze všech priorit dotační strategie. Na dílčí aktivity lze čerpat podporu prostřednictvím následujících operačních programů:

- *OP Lidské zdroje a zaměstnanost (prioritní osa 3)*
- *Regionální operační program NUTS II SV (prioritní osa 2)*
- *Integrovaný operační program (prioritní osa 3)*

Jedná se pouze o podporu dílčích aktivit, které neřeší problematiku sociální oblasti komplexně.

Tato priorita má vazbu na následující priority a specifické cíle SRK 2007-2015:

I. Priorita Podnikání a zaměstnanost

D) Zlepšení podmínek při uplatnění osob na trhu práce

II. Priorita Lidské zdroje

C) Dostupnost kvalitních sociálních a zdravotních služeb

Změna ekonomické a sociální reality s sebou přináší nové fenomény vyžadující adekvátní reakci ze strany systému sociální péče. Sociální problémy spojené s rostoucí celkovou nezaměstnaností, růstem počtu a velikosti rizikových skupin ohrožených sociální exkluzí a stárnutím populace vyžadují vedle snižování a eliminace jejich důsledků také systém prevence. Na úseku služeb sociální péče a sociální prevence to znamená ustavení udržitelné podporované sítě služeb při participaci všech úrovní veřejné správy za použití metod zapojujících do rozhodovacího procesu v této oblasti občany i poskytovatele. Při realizaci tohoto záměru je kladen důraz na dosažení rovnosti v dostupnosti sítě služeb a na garanci základní kvality jejich poskytování. Kvalita zdravotní péče, míra vybavenosti území kraje zařízeními zdravotních a sociálních služeb a úroveň sociální péče patří mezi základní podmínky kvalitního života obyvatel regionu.

Určit skutečné priority kraje je možné na základě dílčích komunitních plánů regionů, měst a obcí. Plánování sociálních služeb umožňuje efektivněji rozhodovat o rozvoji jednotlivých typů služeb a struktuře sociální sítě v kraji jako celku, což zároveň umožňuje efektivnější vynakládání finančních prostředků v této oblasti.

V úzkém propojení na procesy komunitního plánování probíhají procesy zavádění standardů kvality a monitorování úrovně kvality poskytovaných služeb. Kvalita poskytovaných služeb má být zajištěna jak efektivnějším využíváním disponibilních finančních zdrojů a hledáním rezerv, tak i zvyšováním odbornosti pracovníků v sociálních a zdravotních službách prostřednictvím dalšího vzdělávání a neustálého kontaktu s novými poznatky v jejich oboru. V této souvislosti je nutné pružně reagovat na nové trendy související se vznikem nových forem sociálních služeb. Spolupráce poskytovatelů služeb a jejich uživatelů, široké veřejnosti, škol, kulturních institucí, podnikatelské sféry, a zapojení všech těchto aktérů do tvorby sociální politiky, zdravotní politiky, ale i komunitního plánování na úrovni kraje přispěje výraznou měrou k zabezpečení kvalitního života obyvatel v kraji.

Tato priorita není dále rozpracována z důvodu specifických podmínek upravujících způsoby a formy podpory sociální oblasti.

Seznam zkratk

APIC	Agrární poradenské a informační centrum
EC	Evropská komise (angl.)
CR	Cestovní ruch
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DS	Dotační strategie
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Ekologická výchova, vzdělávání a osvěta
FO	Fyzická osoba
ICT	Informační a komunikační technologie
KHK	Královéhradecký kraj
KÚ KHK	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
NNO	Nestátní nezisková organizace
NUTS II SV	Region soudržnosti NUTS II Severovýchod
OP	Operační program
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PO	Právnícká osoba
POH	Plán odpadového hospodářství
POV	Program obnovy venkova
PM10	Polétavý prach (< 10 µm)
PRK	Program rozvoje kraje
PRV	Program rozvoje venkova
RIS	Regionální inovační strategie
ROP SV	Regionální operační program NUTS II Severovýchod
SRK	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje
TIC	Turistické informační centrum
ÚSES	Územní systém ekologické stability
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZK	Zastupitelstvo kraje